

ÉLETTÜNK

XLIX. évf. 1. szám (49. Jg. Nr. 1.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2017. január

ERŐSZAK NÉLKÜL

Üzenet az 50. béke világnapra

Ferenc pápa 2016. augusztus 26-án közzétette a 2017. január elseji, 50. béke világnapra írt üzenetének témáját: „Erőszakmentesség, a politika stílusa a békéért”. Ferenc pápa béke világnapra írt immár negyedik üzenetének a témája ezúttal az erőszakmentesség.

Az erőszak és a béke két gyökeresen ellentétes módja a társadalom építésének. Az erőszak tűzfészkeinek a megszorozódását és negatív társadalmi következményeit a Szentatya a „darabokban folyó harmadik világháború” összefüggésében értelmezi. A béke ellenben pozitív társadalmi következményekkel jár és igazi fejlődés megvalósulását teszi lehetővé. Éppen ezért a lehető legtágabb terjedelemben kell mozognunk a béke útjának a tárgyalásain, még ott is, ahol az utak gyötrelmesek és szinte járhatatlanok. Ilyen módon a „nem erőszakosság” tágabb és új értelmet nyerhet: nemcsak vágyakozás, ihlet, valamint az erőszak, az akadályok, a romboló késztetések morális elutasítása, hanem valóságos, a reményre nyitott politikai módszer is. Ugyanis egy olyan politikai módszerről van szó, mely a jog primátusán alapul. Ha minden emberi lény joga és egyenlő méltósága megőrzést nyer, kirekesztés és megkülönböztetés nélkül, akkor ennek következményeként a „nem erőszak” mint politikai módszer valódi utat építhet, hogy legyőzzük a fegyveres konfliktusokat. Ebben a távlatban fontos, hogy mindinkább felismerjük nem annyira az erő jogát, hanem a jog erejét.

Ferenc pápa ezzel az úttal szeretne jelezni egy további lépést, a reménység útját, mely alkalmazható a jelen történelmi körülmények között: a szembenállások megoldásait elérni tárgyalásokon keresztül, elkerülve, hogy azok fegyveres konfliktusokká fajuljanak. E távlat mögött áll a kultúra és a népek önazonossága iránti tisztelet, vagyis annak a nézetnek az elvetése, hogy az egyik rész erkölcsileg magasabb rendű a másiknál. Ugyanakkor ez nem jelenti azt, hogy az egyik nemzet közöttös lehet egy másik tragédiájával szemben. A világméretű fegyverkereskedelem nagy mértékű, annak ellenére, hogy általában alulértékelik. Az illegális fegyverkereskedelem pedig nem egy konfliktust támogat és tart fenn a világban. Az erőszakmentességnek, mint politikai stílusnak lehet és kell is sokat tennie ennek a csapásnak a meggátolásában.

A béke világnapját VI. Pál pápa teremtette meg a II. Vatikáni Zsinat utáni években, 1968-ban, és minden év január elsején tartják. A pápa békevilágnapi üzenetét a világ minden kormányhivatalába elküldik, mint a Szentszék diplomáciai vonalának a jelét az elkövetkező évre. Ferenc pápa 2017. január 1-jén, vasárnap, Szűz Mária, Isten Anyja ünnepén, a béke világnapján délelőtt 10 óra körül szentmisét mutat be a Szent Péter-bazilikában.

(Vatikáni Rádió)

Szent Pál megtérése
Január 25.

Szent Pál apostol megtérése (34 körül) megadta élete értelmét. A Törvényért és az atyai hagyományokért égő buzgólkodása a keresztények üldözőjévé tette. Hogy mikor és hogyan találkozott velük először, már nem lehet megállapítani. Az Egyházzal való összeütközése azonban nyilvánvalóan összefüggésben állt a válsággal, amely Jeruzsálemben István megkövezéséhez, a jeruzsálemi keresztény közösség hellenisztikus csoportjának üldözéséhez és elűzéséhez, továbbá a damaszki egyházközösség alapításához vezetett. Úgy látszik, ez az egyházközösség – a jeruzsálemi egyház törzsrészével ellenkezően – teljesen elszakadt a Törvénytől. Pál a szigorú zsidó törvénytiszteletet védelmezte a Törvénytől való szabadsággal szemben. Nemcsak egy keresztire feszített Messiás „botrányáról” volt szó, hanem arról a kérdésről, hogy a Törvény érvényes útja-e az üdvözülésnek. A Törvény vagy Jézus Krisztus? – ez lett életének döntő kérdése.

És ez időben történt megtérése. Úgy értelmezte mint Isten tettét, és Jézusnak ezt a megjelenését egy sorba állította a Föltámadott megjelenéseivel (Gal 1,15; 1Kor 9,1; 15,8). A megtérést nem lehet lélektani, vallási vagy erkölcsi válságból levezetni, amint egyesek megkísérelték a Római levél 7. fejezetére hivatkozva. Pál kényszerítve érezte magát, hogy föladjon az üdvösség útjának, az addig helyeselt jámborságnak értelmezését. Később igehirdetésében minden embertől megkívánta ezt a megmérettetést: amit nyereségnek tartott – a választott néphez, a Törvényhez való tartozást –, most jelentéktelen dolog lett. „Amit előnynek tartottam, azt Krisztusért hátránynak tekintem... Érte mindent elvettem, sőt szemétnek tekintettem, csak hogy Krisztust elnyerhessem, és hozzá tartozzam. Hiszen nem a Törvény útján váltam igazzá, hanem a Jézus Krisztusba vetett hit révén” (Fil 3,7) (...). Krisztusnak ez a ki nyilatkoztatása Pál számára azt is magában foglalja, hogy Isten mint a zsidók és a (Törvény nélküli) pogány népek Istene mutatkozik be. A pogányok is hivatalosak a hit útjára.

Meghívásával együtt Pál fölismerte, hogy az Evangéliumnak a pogányok közötti hirdetése az ő feladata. (...)

(Szentek élete)

AZ ÚJ ÉV KAPUJÁBAN

Írta: Bánk József érsek

Az új év küszöbén állunk. Lábunk szinte megremeg a szilveszter éjszaka zajos hangoskodása után. Belső aggodás fog el: merre, hová, meddig? És János evangéliumának ezek a sorai jutnak eszünkbe:

„Én vagyok az ajtó. Aki énrajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-bejár és legelőre talál.” (Jn 10,9)

1. Krisztus az ajtó a szerencséhez és boldogsághoz.

Számtalan jókívánság hangzik el a napon; Rengeteg lapot küldenek egymásnak az emberek: Boldog új évet! A valóságban azonban csak egy ajtó vezet az igazi boldog új évhez: Krisztus.

Mindenütt a kérdés: Mit lehet várni az élettől? – És a szív válasz ugyanaz Nápolytól Hamburgig, New Yorktól Helsinkig: „Evés, ivás, jó öltözködés és lakás, jó munka és szórakozás, boldog családi élet, vidám ünnepek...” vagy „Az élet célja semmi más, mint jó evés és jó ivás!”

Olvassuk az Ószövetségben: „Azt találtam helyesnek, hogy ki-ki egyék, igyék és élvezzen örömet fáradsága mellett, amellyel a nap alatt küszködik élete megszámlált napjain, amelyeket Isten adott neki, mivelhogy ez jutott neki részül. Sőt, ha Isten bárkinek va-

gyont és kincset ad, azt is megengedi, hogy élvezze és kivegye részét belőle és gyönyörűségét találja fáradsága gyümölcsében, ez az Isten ajándéka” (Préd 5,17–18).

Az Újszövetség pedig ezt mondja: „Keressétek először Isten országát és az ő igazságát, és a többiek mind hozzáadatok nektek...” (Mt 6,33).

Krisztus tehát nem kívánja, hogy mindent elhagyjunk, mindenről lemondjunk, sőt megígérte, hogy ezek mind hozzáadatok! De mindezek a javak semmik Isten országa nélkül; mind elvesznek Isten országa igazsága nélkül, a törvény, a parancsok és szeretet nélkül!

Ezért mondja mindnyájunknak: „Én vagyok a te ajtó...”

Ha önző, önmagunkat kereső énünket feladjuk, akkor Ő ajtó a szabadsághoz! Ha szilárd akaratomat önmagunkért és az önmagunkról való gondoskodásért feladjuk, Ő ajtó lesz a teljes valósághoz, az élethez.

2. Krisztus ajtó a haladáshoz.

Az igazi haladáshoz! Ez szól a világűr meghódításának korában is! Hol van még az Univerzum feltárása? Megváltozott a világméretű és már új emberkép, új világnézet, új morálon spekulálunk!

(Folytatás a 2. oldalon)

NE ZÁRJUK BE AZ IRGALMASSÁG KAPUJÁT!

Véget ért az Irgalmasság szentéve

Ferenc pápa november 20-án, Krisztus Király ünnepén a Szent Péter-bazilika átriumában a Szentháromság segítségül hívása után becsukta a virágfüzérrel ékesített szent kapu szárnyait, ezzel véget ért az Irgalmasság rendkívüli jubileumi szentéve.

Ferenc pápa november 20-án vasárnap, Krisztus Király ünnepén az Irgalmasság jubileumának lezárása alkalmával a következő imádságot mondta el a még nyitott szent kapu előtt: „Ó, Atyánk, szent és mindenható a szeretetben, aki a te Fiadban, a Szűz Máriától született Jézusban kinyilvánítottad végtelen irgalmasságod arcát, nézz jóságosan az imádságban összegyűlt Egyházra a jubileumi szentév lezárásakor. Miközben hálásan elismerjük a tőled kapott kegyelmi ajándékokat, valamint a szóban és tettben való tanúságtételre hívó bátorításodat, továbbá irgalmas szereteted gyengédségét, bezárjuk a szent kaput. A megszentelő Lélek újítsa meg reménységünket a Megváltó Krisztusban, aki mindig nyitott Kapu azok számára, akik őszinte szívvel keresik őt, egyetlen Kapu, aki az eljövendő Országba vezet bennünket. Atyánknak, az élet teremtőjének és szeretőjének, a mi Királyunk és Urunk, Jézus Krisztus által, a vigasztaló Szentlélekben, minden tisztelet és dicsőség mindörökkön örökké! Ámen!”

Ferenc pápa homíliájában arra buzdított, hogy kérjük az Istentől ezt az élő és nyitott emlékezetet. Kérjük a kegyelmet, hogy soha ne zárjuk be az irgalmasság és megbocsátás kapuját, hanem mindig tudjunk túllépni a rosszon és a megosztottságon. Bízunk mi is, ahogy az Isten teszi azt feltétel nélkül felénk. Mert ha be is zárjuk a szent kaput, az irgalmasság igazi kapuja nyitva marad számukra, ami pedig Krisztus Szíve – zárta homíliáját Ferenc pápa Krisztus Király ünnepén.

A szentmise végén Ferenc pápa kézjeggyével látta el a „Misericordia et misera” kezdetű apostoli levelét, mely az irgalmasság jubileum lezárásáról és az Egyház előtt álló közvetlen feladatról szól. Ezt az apostoli levelet másnap mutatták be a sajtónak, de Ferenc pápa már a mise végén jelképesen szétosztott belőle pár példányt választott személyeknek és csoportoknak, mint Tagle bíborosnak, aki a világegyház egyik legnagyobb egyházmegegyezésének, a marilainak bíboros-érseke.

(Vatikáni Rádió)

HITÜNK KÉRDÉSEI

Keresztény apokrifok (3.)

Az újszövetségi apokrifok között található apokalipszisek, evangéliumok, apostolok cselekedetei, levelek, himnuszok, homíliák és a szerző nélküli vértanúakták is. A vértanúaktákat a IV. századtól kezdve átdolgozzák. A tárgyilagos beszámolókat csodás elemekkel bővítik.

Doketista munka a *János cselekedetei* című irat. Úti beszámoló keretében mutatja be az apostol tetteit. A János cselekedeteiben Jézus himnuszokat is tanít apostolainak. János is sok csodát tesz. Megtérít egy filozófust, sőt a főpapot is. A mű tele van gnosztikus jellegű imádságokkal, himnuszokkal.

Lukács az *Apostolok cselekedetei*ben beszél Szent Pál római tartózkodásáról, de nem említi Szent Pétert. Ezt a hiányt pótolja a *Péter cselekedetei* írója. Az apokrif szerint Péter távolléte alatt érkezik Rómába Simon mágus, akinek működése óriási károkat okoz. Az egykor megtérítettek közül mindössze heten maradnak hűségesek a hithez. Az irat Pétert már a pápák közé számítja! Már mind a négy kánoni evangéliumot ismer- te az írója, valamint az Apostolok cselekedeteit, a II. Péter levelet.

Kis-Ázsiában írták meg az *András cselekedeteit*. Szigorú aszketizmust hirdet szerzője, de eretnek eszmét nem találunk az iratban.

Egy-egy apostol valamely egyházhöz írt levele a II. században annak bizonyítékává vált, hogy az illető egyház apostoli alapítású, az ott őrzött tanításnak apostoli tekintélye van. A legtöbb levél Szent Pál nevéhez fűződött, levelei számát feltűnés nélkül lehetett még néhányal megtoldani. Így maradt ránk az apokrifok között több más levél is.

A III–IV. században adta közre ismeretlen hamisító *Szent Pál és Seneca levélváltását*. Ugyancsak a III–IV. században íródott *Titus levele a szűzi állapotról* című irat. Apokrif levél formájában maradt meg *Pilátus jelentése Tiberius császárhoz* Jézus keresztre feszítéséről. A II. század közepe táján írták az *Apostolok levelét* (Epistula apostolorum) a tizenkét apostol nevében. Az irat a négy kánoni evangéliumra és az Apostolok cselekedeteire támaszkodik. A tizenkét apostol evangéliumának megfelelője levél formában. Őv a tévtanítóktól, tanít a teremtésről, a Fiú megtestesüléséről, felsorolja Jézus csodáit, elbeszéli szenvedését, halálát, feltámadását. Krisztus az Eucharisztia végzésére buzdítja tanítványait. Megjövendöli nekik Pál megtérését, térítő munkáját, vértanúságát. Az Apostolok levelében a feltámadt Krisztus tanítja az apostolokat, válaszol kérdéseikre. Erkölcsei oktatásban részesíti

őket, megjövendöli nekik az eretnkségek elterjedését. A szerző ismeretei gyengék, csak tizenegy apostolt tud felsorolni. A levél 3. fejezetében hitvallást olvashatunk: „*Hisszük az Atyát és mindenható Urat, Jézus Krisztust Megváltónkat, megerősítőnket a Szentlelket, a szentegyházat és a bűnök bocsánatát.*” Az Apostolok levele 140–160 között íródott, Jusztinosz már ismerte.

A III. században verseny kezdődött az egyes püspöki székek között. A legtekintélyesebbek az apostoli alapításúak voltak. Róma hivatkozhatott Péterre és Pálra, Antiochia Péterre, Alexandria az apostoltanítványra, Márkra. Az edesszai kereszténység magára Jézus Krisztusra vezette vissza eredetét. Az edesszai egyház igényességének tükré az apokrif *Abgár levél*. Szerinte Abgár király magának Jézus Krisztusnak írt, az Úr pedig válaszolt is neki. Az Abgár levelet szír nyelven írták, a IV. században fordította görögre Euszebiosz, aki azt állította, hogy az edesszai archívumban akadt a levélre. Abgár király köve- teinek kérésére megfestették Krisztus arcképét, s azt elvitték Edesszába. A keleti egyház képtisztelete ide nyúlik vissza. A képrombolás idején a szírek a végsőkig ragaszkodtak az ikonok tiszteléséhez. Az *Addai tanítása* című irat még részletesen fejti ki az Abgár levélben előadott történetet.

A kereszténység liturgikus életében kezdettől fogva szerepük volt a himnuszoknak, énekeknek. Az utolsó vacsora után Jézus és tanítványai „*hymnuszt énekeltek*”, nyilván a 115., 118. zsoltárokat. Szent Pál is ajánlotta a kolosszei keresztényeknek a zsoltárokat, himnuszokat, szent énekeket (vö. *Kol. 3,16*). Szent Lukács evangéliumában több ének található: Mária hálaéneke (*Magnificat*), Zakariás hálaéneke (*Benedictus*), az angyalok dicsőítő éneke (*Gloria*), Simeon hálaimája (*Nunc dimittis*). Az apokrif iratokban is számos himnusz, ima maradt fenn. Sokáig csak feltételezés volt, hogy az első két évszázadban már lehettek himnuszgyűjtemények. 1909-ben fedeztek fel egy keresztény himnuszokat tartalmazó kéziratot. A kézirat a salamoni zsoltárokat és ódákat tartalmazta. A salamoni zsoltárok a Kr. e. I. században keletkeztek, farizeusi körökben használták őket. Szövegük

mondván: „*En vagyok a juhaik ajtaja. Mindnyájan, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók, de nem hallgatnak rájuk a juhok.*” (Jn 10,8)

„*En vagyok az ajtó*” – az egységhez! – Egy út van az egységhez. A hit az egy Istenben és Akit küldött, Jézus Krisztusban. És egy út van Krisztushoz: az Egyház. Krisztus ajtó az Egyház egységéhez! És nemcsak a többinek kapu, hanem elsősorban nekünk, katolikusoknak kell ezen az ajtón bemennünk!

Hiszünk mi Krisztusban és hűek vagyunk az igaz Egyházhöz? Nekünk, katolikusoknak, elsősorban magunkat kell megreformálni, megújítani és csak aztán kell megkísérelni a világ megújítását! El a vallási minimalizmussal! El a morális laxizmussal! El a lány, puha, egoista kereszténységgel! Nem elég, hogy az Egyház vonzol bennünket, hanem be kell lépünk a kapun: hittel és imádsággal, bánattal és szenvedéssel, az Eucharisziával egyesülten!

Az új év kapujában állunk! Krisztus kezét fogva bátran lépünk be rajta! □

a Szentírás néhány görög kódexében is megvolt, mint a Codex Alexandrinuszban. Ebben a kódexben az Újszövetség és a két Kelemen levél után következtek a salamoni zsoltárok, a tartalomjegyzék tanúsága szerint.

A gnosztikus *Pisztisz Szophia* idéz öt salamoni ódát, ami azt mutatja, hogy az ódákat már 250-300 között ismerték. Lactantius is idézi a 19. ódát. Az említett 1909-es kódexben 42 ódát és 18 salamoni zsoltárt találunk. Az ódák és a zsoltárok hangvétele különböző. Az ódák misztikus költemények, sok helyen Szent János evangéliumára, a jánosi levelekre, vagy Antiochiai Ignác leveleire emlékeztetnek. A salamoni zsoltárok mintái természetesen az ószövetségi zsoltárok voltak, de rokonságot mutatnak a qumrani zsoltárokkal is. Zsidó himnuszok voltak eredetileg, melyeket a keresztény igényeknek megfelelően átdolgoztak. A szeretet, az igazság, az élet, a fény kulcsfogalmak a salamoni ódáiban. Vitatott kérdés, hogy az ódákat görögül vagy szírül írták. A salamoni ódákat nagyon kedvelték gnosztikus körökben is. Ha az ódákat szírül írták eredetileg, akkor keletkezési helyük Edessza, ha görögül, akkor szóba jöhet Efezus, Antiochia.

A Római Szent Kelemen nevén szereplő *kelemeni irodalomban* kiemelkedő hely illeti meg a *kelemeni homíliákat* (Homiliae Clementinae) és a Kelemen-regényt (*Recognitiones*). A homíliák görögül maradtak ránk, a Kelemen-regény latin fordításban. A Kelemen-regény Római Szent Kelemen utazgatásait, Péter apostollal folytatott beszélgetéseit, megtérését beszéli el egyes szám első személyben. Kelemen Rómából megy Palesztinába, megkeresi Pétert, hallgatja prédikációit, jelen van Péter apostol és Simon mágus vitáján. A hús kelemeni homília ugyan csak Péter és Kelemen beszélgetéseiről számol be. A homíliákban Péter elsősorban lelki kérdésekkel foglalkozik. Mind a Kelemen-regényben, mind a kelemeni homíliákban jelentős, sőt központi téma: az igaz próféta alakja. A két írásmű a zsidókereszténység teológiájának, gondolkodásmódjának tükré. Főként a Kelemen-regényen érezhető az átdolgozás, a tisztogatás nyoma. A Kelemen-regényt (Recognitiones) aquileiai Rufinus fordította le latinra a IV. században. A két iratcsoport öse lehetett egy előző Kelemen-regény. A jelenleg ismert hús kelemeni homíliának és Kelemen-regénynek két forrása lehetett, egy zsidókeresztény és egy gnosztikus feldolgozás. Az átdolgozások eredményeként gnózis-ellenes irat lett belőle.

1740-ben fedezte fel Muratori, a milánói Ambrosiana könyvtárosa a legrégebbi kánonkatalógust, melyet aztán róla neveztek el. A Muratori-töredék az újszövetségi Szentírás könyveit sorolja fel, figyelembe véve az evangéliumok keletkezési sorrendjét. Első helyen említi Márk evangéliumát. Nem említi a Zsidókhoz írt levelet, sem a Jakab levelet, sem az I. és II. Péter levelet. A Salamon Bölcsessége című könyv mellett említi a Jelenések könyvét, és fenntartásokkal a Péter apokalipszist. Elveti Pál apostol alexandriaiakhoz, laodiceaiakhoz írt leveleit mint hamisítványokat. Hermasz Pásztorát olvasásra ajánlja, de nem tartja kánoni könyvnek. A Muratori-töredék 200 előtt keletkezett.

Összefoglalásként megállapíthatjuk, hogy bár az apokrifoknak nincs történelmi forrásértékük Jézus életére és tanítására vonatkozóan, mégis érdemes foglalkozni velük. A kánoni evangéliumok témáit érdemes egybevetni az apokrifek megfelelő témáival. Az eltérések mellett mindig megtalálható bennük a közös kiindulási pont.

Gaál Jenő SVD

IMASZÁNDÉKOK

Januárra

Hogy minden keresztény, az Úr tanítását hűségesen követve, mozdítsa elő az imádság és a testvéri szeretet által az Egyház teljes közösségének helyreállítását, és járuljon hozzá az emberiség mai kihívásainak megválaszolásához.

Ferenc pápa azt kéri, hogy 2017 januárjától kezdve minden hónapra csak egy imaszándék legyen kijelölve, amelyhez, ha kell, sürgős esetekben, fog a pápa egy-egy második imaszándékot csatolni. A januári imaszándék pedig, a keresztények egységéért végzett hagyományos januári imahét szellemének megfelelően, az Egyház teljes egységéért végzendő imádság.

Jézus az utolsó vacsorán buzdón imádkozott Atyjához tanítványainak egységéért: „Szent Atyám, tartsd meg őket a te nevedben, amelyet nekem adtál, hogy egy legyenek, mint mi.” (Jn 17,11) A II. Vatikáni Zsinat azt tanítja, hogy a különböző keresztény felekezetek egységére irányuló törekvés a Szentlélek sugalmazására indult meg és fejlődött ki a keresztények között. Ezt a törekvést nevezik ökumenikus mozgalomnak. Ez az ökumenikus mozgalom a nem keresztény országokban működő protestáns misszionáriusoktól indult ki, terjedt el a legtöbb keresztény felekezeten körében, a II. Vatikáni Zsinattól kezdve pedig a Katolikus Egyház is teljes erővel törekszik e mozgalom előmozdítására. A keresztények gyakran megtapasztalták ugyanis, hogy a megosztottság mennyire gátolja az Evangélium terjedését a világon, és mennyire akadályozza a krisztusi szeretet egyletmes kiáradását a társadalomban. Mint-hogy a szakadások nagy része évszázadokkal ezelőtt kezdődött és azóta folyamatosan elmélyült, az egység helyreállítása sem valósulhat meg máról holnapra. Fokozatosan kell közelednünk egymáshoz: örüljünk annak, amiben már egyek vagyunk, és lépésről lépésre kell lebontani az akadályokat, hogy az Evangélium szerint megújulva újra egy szívvel, egy lélekkel és egy hanggal hirdethessük az Isten szeretetét és mozdíthassuk elő az egész emberiség egységét.

A közös meggyőződés indítja a keresztényeket arra, hogy Jézus Krisztus szeretetével forduljanak minden emberhez, különösen a szegényekhez és a rászorulókhöz, hogy így egyre inkább a kölcsönös szolidaritás, segítség, párbeszéd és befogadás jellemezze az emberiség nagy családját.

Nemeshegyi Péter SJ

MONTREALI JUBILEUM

Krisztus király vasárnapján ünnepelte alapításának hatvanadik évfordulóját a montreali Magyarok Nagyasszonya Plébánia Szent Erzsébet Nőegylete. Az ünnepi szentmisét Christian Lépine, Montreal érseke celebrálta. Az ünnepi alkalmon részt vett továbbá Ódor Bálint, Magyarország kanadai nagykövete, Szentmihályi Gyula tiszteletbeli konzul, valamint Anie Samson polgármester asszony.

A szentmise elején a nőegylet tagjai ünnepi körmenetben vonultak az Erzsébet-kápolnából a templomba. Fehér virágkitűzőjük jelezte az egylethez való tartozásukat és hűségüket.

A Szent Erzsébet Nőegylet elnökeként Répási Erzsébet mondott ünnepi beszédet, amelyben megköszönte egyfelől a Magyarok Nagyasszonya-templom plébánosa, Licskó Szabolcs szolgálatát, amellyel a helyi magyar közösséget vezeti, illetve az egyesület tagjainak az egyházközségért végzett áldozatos munkáját.

Magyarplebania.com

AZ ÚJ ÉV...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ami valóban változik, a fizikai világkép és nem utójára. A fizika állandóan változik – mondja Heisenberg, a világhíres fizikus. De az etikai dimenzió, az erkölcsi értékvilág nem változik!

Az emberképben csak egy igazi haladás van: a tökéletesedés! Krisztus az igazi haladásnak a kapuja, mert egyedül képes a tökéletességre vezetni. Természetes, hogy a keresztény embernek a technikában, a gazdasági életben, a politikában, a szociális síkon is a legjobbat, a tökéleteset kell nyújtani. De a végső cél ez: „Legyetek tökéletesek, mint a ti Atyátok is tökéletes” (Mt 5,48).

3. Krisztus ajtó az egységhez és békéhez.

Mire van az embernek leginkább szüksége? Mit használ, ha az egész világmindenséget meghódítja, ha egyenetlenség, ádáz gyűlölet, háború, szociális és vallásos szétforgácsolás a jellemzője? Ha a békét erőszakkal kell kikényszeríteni? Az Úr ezt jól jellemezte,

KERESSÜK AZ EGYÜTT GONDOLKODÁS LEHETŐSÉGÉT

Interjú Erdő Péter bíborossal, a CCEE leköszönő elnökével (2.)

Erdő Péter bíboros 2006 óta, két mandátumon keresztül vezette elnökként az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsát (CCEE). A testület munkájáról, az önkormányzati párbeszédéről, a családok és fiatalok helyzetéről, Európáról és tapasztalatairól kérdeztük a CCEE leköszönő elnökét.

– *Bíboros úr 2014 novemberében elkísérte Ferenc pápát az Európai Parlamentbe és az Európa Tanácsba. A testületek előtt elmondott beszédében a Szentatya Európát nagymamához hasonlította, akit fáradtság, lehangoltság, individualizmus jellemz. Ön hogyan látja Európát?*

– Európa sokarcú. Az a terület, ahova a CCEE küldetése szól, jóval nagyobb, mint a hagyományos értelemben vett Európa, hiszen egész Oroszországot és Törökországot magában foglalja. E különbség miatt nem is lehet feltétlenül egyetemes iránymutatást adni a különféle kérdésekben. Jól látszott ez akkor, amikor kontinentális felmérést végeztünk több mint negyven országban az iskolai hitoktatás jogi helyzetéről és állapotáról. Ezt bemutattuk az Európa Tanácsnak is. Az intézményes kapcsolatot az Európai Unió szerveivel a COMECE (Az Európai Unió Püspöki Konferenciáinak Bizottsága), az Európa Tanáccsal pedig a CCEE titkársága tartja.

A Szentatya beszédeiben az elfáradás, az öregség sok mindenre utalhat. Jelentheti a demográfiai helyzet alakulását. Ezzel foglalkozó felmérésünk azonban arra mutat rá, hogy bár a születések száma alacsony, nem igaz, hogy az európai muszlimoknál nyolcszor akkora, mint a többi európainál. A pápa megfogalmazása rámutat, hogy Európában a nyolcvan év feletti korosztály számaránya igen magas. Am azt se feledjük, hogy a hatvanöt és hetvenöt év közöttiek az önkéntes, karitatív munka motorjai lehetnek.

A lelki öregség azt jelenti, hogy bizony sok európainak nincsenek céljai, nincsenek ideái. Ez is az antropológiai változásokkal függ össze. Ha az élet nem egy projekt, akkor nincsenek olyan célkitűzések, melyekért érdemes volna áldozatot hozni. Ha elkülönülünk a többi embertől, úgy jelennek meg számunkra, mint veszélyforrás. Ez az individualizmus csapdája. Ne feledjük, hogy a szeretetnek nemcsak a gyűlölet, hanem a rideg elzárkózás és a másik ember iránti érzéketlenség is ellentéte.

Az Európa Tanácsban elmondott pápai beszéd fontos részei voltak a termé-

szetéstől való eltávolodás veszélyeire figyelmeztető szavak. Európai szinten napjainkban megjelennek a harmadik-negyedik generációs jogok, melyeknek már nincs közük az evangéliumi örökséggel és a józan ésszel összhangban kialakult, klasszikus értelemben vett emberi jogokhoz. Ezeket a származtatott jogokat szintén bírálta a pápa.

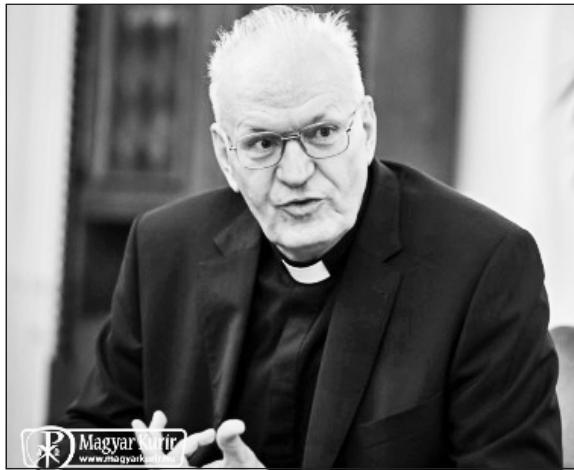
A Szentatya ugyanakkor buzdít, hogy a CCEE működjön együtt az Európa Tanáccsal. Idén nyáron tartottunk Boszniában egy olyan kongresszust, melyen sok nemzetközi szervezet vett részt. Ennek témája az volt, hogy miként radikalizálódnak a börtönökben a fogvatartottak, és mit lehet ez ellen tenni.

– *A tanács tagországait, és benne hazánkat is sújtja a probléma, hogy továbbra is nagy különbségek vannak a nyugati és a keleti országok gazdasági helyzete között. Számos fiatal dönt úgy, hogy külföldön vállal munkát, hogy megélhetését külföldön biztosítsa. A társadalom szóttese, a családi, társadalmi kapcsolatok sérülnek. Milyen megoldást lát a kérdésben, miben tud segíteni az Egyház?*

– Európában egy észak–déli törésvonal is megfigyelhető. Például a déli országok munkanélküliségi mutatója nagyon magas. A kelet-közép-európai országok már az Unióhoz tartoznak, tehát szabad a munkaerő-vándorlás. Sajnos a német és a magyar fizetés közötti különbség húsz év alatt sem változott. Ezért a türelem is fogy. A külföldi munkavállalás ugyanakkor megbontja a családi egységet, a mobilitás a személy számára is megpróbáltatást jelent. Ez a probléma előkerült a tavaly őszi család-szinóduson is. A gazdasági területen észrevehető strukturális önzésre Ferenc pápa is felhívta a figyelmet. A keleti és a nyugati régió találkozásának sok eredménye is volt, hiszen mindenki a másik tükrében tudta a saját helyzetét értékelni. Szent II. János Pál pápa ezért hívott össze két szinódust is Európa számára, és ő beszélt az ajándékok cseréjéről is.

Európában kialakult a szokás, hogy a keleti rítusú katolikus püspökök találkozzanak – Nagyváradon, Ungváron, Kassán – egymással. Ezt is sikerült az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa keretében erősíteni. A mi régióinkban a CCEE többször is tartott plenáris ülést: például Esztergomban, Pozsonyban vagy Zágrábban. A tiranai plenáris ülés a megújuló albán egyházi valóságot tárta elénk. Albániában a különböző muszlim közösségekkel is eredményes találkozót folytattunk.

E tíz év alatt Afrika és Madagaszkár Püspöki Konferenciáinak Szimpóziumával (Symposium of Episcopal Conferences of Africa and Madagascar – SECAM

„A kultúra segíti a keresztény közösség építését”

– *a szerk.) is rendszeres találkozók voltak. Figyelemre méltó, hogy Afrikában milyen sok képzett teológus van. Az is érdekes, hogy az afrikai keresztények rendkívül optimisták. Belgium egyes egyházmegyéiben a papok több mint a fele afrikai. Az is felmerült a SECAM-mal való megbeszélések során, hogy az afrikai országokból Nyugat-Európába érkező katolikus hívek saját kultúrájuk, liturgikus szokásuk szerint is ünnepelhessenek, és önálló közösségeket hozhassanak létre. Ez azért lenne fontos, mert a nyelv út az ember lelkéhez, a kultúra pedig segíti a keresztény közösség építését.*

Délkelet-Európában a katolikusok kisebbségben vannak, csakúgy, mint Törökországban. Itt a latin szertartású közösségnek elsősorban azok a tagjai, akik itt dolgoznak. Örömmel fedeztük fel az isztambuli plenáris ülés alkalmával, hogy

sok keresztény fiatal van a templomban. Többek között azért, mert az izolált katolikus közösség tagjai itt tudnak egymással találkozni.

– *Grúziai látogatása során a Szentatya a genderelmélet kapcsán azt mondta, hogy világméretű háború folyik a házasság ellen. Ön kiemelt szereplője volt annak a két szinódusnak, mely e témával foglalkozott. Hogyan látja a családok helyzetét Európában?*

– A család több oldalról is fenyegetett helyzetben van. A problémák egy része az egész bolygón hasonló. Elsőként az intézmények iránti bizalmatlanságot említem. Sokan már polgári házasságot sem akarnak kötni. Ennek az a magatartás az oka, hogy az egyes ember a pillanatnyi jó közérzet kedvéért nem vállal tartós kötelezettséget. A keresztény ember élete tudatosan Isten terve szerint zajlik, melyben a családnak fontos szerepe van. Jézus, a második isteni személy is családban nőtt fel. Mindenki a családban sajátítja el az emberi kapcsolatok eszköztárát.

A másik tényező a társadalmi mobilitás már említett jelensége. A harmadik az ideológiai támadás, mely meghaladottnak tekint a házasságot. Ráadásul – mint Ferenc pápa is élesen bírálja – több nemzetközi szervezet a gazdasági segítség feltételül szabja, hogy családelleses törvények szülessenek. (...) Ezen ideológiákkal szemben meg kell fogalmaznunk a magunk álláspontját.

– *Mit jelent önnek, hogy a CCEE munkáját vezethette?*

– (...) Külön öröm volt számomra, hogy nemzetközi szervezetekkel és állami vezetőkkel folytatott tárgyalások során képviselhettem az európai püspöki konferenciákat. (...) Mély benyomást tettek rám azok a beszélgetések, melyeket ismert európai politikusokkal folytattam a vallás társadalmi szerepéről. Sikerült érzékeltetnem, hogy a vallás nem elvesz az embertől; ez teszi értelmessé, személyessé az életet. Különösen a kereszténység, mely azt tanítja, hogy az Isten személy, aki kapcsolatba lép velünk, aki boldoggá akar tenni bennünket. Nem elvont módon, hanem a Názáreti Jézus személyén keresztül.

Kuzmányi István/Magyar Kurír

RUPERT MAYER-MEGEMLÉKEZÉS

P. Rupert Mayer német jezsuita szerzetes száz évvel ezelőtt, az első világháborúban tábori lelkészként teljesített szolgálatát közben Kostelek közepében, Sósmezőn súlyos sérülést szenvedett, aminek következtében elvesztette bal lábát. Az emlékezet máig őrzi azt a helyet – a kostelekiek kötőzölyhént emlegetik –, ahol sérülését ellátták. Bálint Lajos nyugalmazott gyulafehérvári érsek kezdeményezésére 2005 őszi emlékkő is került Kostelek határába, a Vaszi Mátyás által adományozott területre, a Rupert atya iránti megbecsülés jeleként. Az emlékmű mellett a kertben a kostelekiek minden év október végén megemlékeznek az ott megsebesült szerzetesről, akit II. János Pál pápa 1987. május 3-án iktatott a boldogok sorába.

Az idei megemlékezést a kostelekiek Rupert atya születésének 140. és háborús sebesülésének 100. évfordulójához kapcsolódóan, a Gyimesbüki Egyházi Kulturális Napok keretében tartották október 22-én.

Az emlékmű mellett a kertben felállított alkalmi szabadtéri oltárnál a háborúban elesett, hősi halált halt katonákért felajánlott fájdalmas rózsafüzér imádságot követő ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Vencser László volt. Vele

koncelebrált Málnási Demeter kosteleki, Gábor Zoltán szépvízi, Salamon József gyimesbüki és Vass Nimród gyimesfelsőlói plébános, Berszán Lajos tiszteletbeli kanonok, a gyimesfelsőlói Árpád-házi Szent Erzsébet Római Katolikus Líceum lelkiigazgatója és a gyakorlati évét Gyimesbükkön töltő teológushallgató, Máté Szilveszter. A kántori szolgálatot a gyimesbüki Tankó Előd tanár és a kosteleki születésű, Csíkszeredában élő Csilip Edit végezte.

Szentbeszédében Vencser László rámutatott: Boldog Rupert Mayer az Imájának – „Uram, úgy legyen, ahogyan Te akarod!” – szavai szerint élte életét: elfogadta és teljesítette Isten akaratát.

A szentmise után Tisztelet a hősöknek címmel versekből és katonadalokból összeállított műsort adtak elő a kosteleki gyerekek. A műsort két, a kosteleki magyar foglalkozásokat tartó pedagógus, Bardócz Noémi és Vaszi Levente, a 2014-es Főszállott a páva közönségdíjasa tanította be. A megemlékezés befejezéseként a közösség az emlékműnél elhelyezte a kegyelet koszorúit, a magyarul, románul és németül feltüntetett felirat, Pál apostol Timóteushoz írt második levelének verssora alatt: „Isten igéje nincs megbilincselve.”

Varga Gabriella

CECÍLIA-ÜNNEPSÉG MÜNCHENBEN

A Münchener Magyar Katolikus Egyházközség életében, ahogy minden más egyházközség, gyülekezet életében is, fontos szerepet tölt be a zenei szolgálat. Itt már 1984 óta Patrona Hungariae néven működik a négyzólamú kórus, mely az adventi-karácsonyi és a húsvéti időszakban a szentmisék és szertartások fontos szereplője. A közösség másik kórusa a DurMolOk nevet viseli és ifjúsági miséken nyújtanak szolgálatot taizéi és gitáros énekekkel.

Az egyházközség plébánosa, Merka János atya minden évben meghívja a kórusok tagjait a Cecília ünnepre. Miért Cecília? Azért, mert Szent Cecília az egyházi zene, egyházi zenészek, kórusok vé-

dőszentje. 1985 óta rendezik meg a Szent Cecília ünnepséget a szolgálattevőkért. Az idei összejövetelre 2016. november 19-én került sor az egyházközség nagytermében. Töltött káposzta és kötetlen beszélgetés volt terítéken, amit hangulatos zenei aláfestés tett bensőségesebbé. A korábbi énekesek is eljönnek ilyenkor, a vacsorán felidéznek a régi idők fellépéseit és az elkövetkezendő fellépésekről is közösen gondolkodnak. Voltak, akik a vacsoránál énekeltek is. E sorok írója, aki a Patrona Hungariae kórus szóprán szólamának tagja, ezen a rendezvényen mint rendező vett részt.

Maronics Ilona Anna KCSP ösztöndíjas

A finom étek mellett kötetlen beszélgetés volt terítéken

Gyerekeknek

A VISSZAVITT AJÁNDÉK

Bár a karácsony lényege nem az ajándékozás, mégis örülünk a szeretteinktől kapott – és a nekik adott! – ajándékoknak. Néhány hét már eltelt az ünnepek óta, de még ilyenkor, januárban is nagy öröm kézbe venni a karácsonyi meglepetéseket.

Ma már, felnőttként minden kedves kis apróságnak nagyon örülök, ám be kell vallanom, kisgyerekként bizony előfordult, hogy csalódott voltam, ha nem olyan ajándékot hozott a Jézuska, amilyenre vágytam. Óvodás lehettem, amikor a karácsonyfa alatt egy igazi távirányítós kisautót találtam – persze mint minden kisfiú, ennek nagyon örültem, napokig el sem tudtak választani a szüleim az új játéktól. Emellett viszont kaptam egy sálát is. Igazán puha, meleg, szép színes sál volt – a mostani, januári hideg reggeleken milyen jól jönne munkába menet! –, ám én akkor egyáltalán nem foglalkoztam vele. A csomag kibontása után ott hevert napokig a fa alatt, rá se hederítettem.

„Mondd csak, kisfiam, soha nem fogod felvenni az új sáladat?” – kérdezte az új év napjaiban édesanyám, mire én durcásan azt feleltem: „Nem, nincs rá szükségem, különben is sokkal szebb a régi sálam!” „Akkor visszaviszem a Jézuskának, Ő biztosan odaadja valakinek,

aki sokkal jobban megérdemli, mint te!” Elengedtem a fülem mellett anya választát, és inkább játszottam tovább a vadonatúj kisautómmal. Nem gondoltam, hogy valaha viszontlátom még a sálát.

Néhány héttel később, egy fagyos januári vasárnap reggelen szentmisére igyekeztünk. A templomban ugyanoda ültünk, ahol mindig is szoktunk, a közelünkben pedig ugyanúgy ott volt egy – látásból – ismerős nagycsalád: a szülők és négy gyerek. Nem sokat tudtam róluk, de azt igen, hogy rosszabb körülmények között élnek, mint mi. És a család legkisebb tagjának, egy korombeli kisfiúnak a nyakában megpillantottam az én karácsonyra kapott sálamat. Az egykori sálamat.

A mise után sietve megkérdeztem anyát, hogy látta-e. Ő így felelt: „Igen, láttam. Úgy látszik, a Jézuska megtalálta a megfelelő személyt, aki megérdemli, megbecsüli és örömmel hordja a sálát.” Később megtudtam, hogy került a kisfiúhoz az ajándék: anya elvitte a plébániára, ahol gyűjtést rendeztek az egyházközség rászoruló családjai részére. Azóta, ha akad néhány fölösleges ruhám, elviszem valamelyik egyházi szervezetnek, mert tudom, hogy olyasvalaki fogja megkapni, akinek igazán szüksége van rá.

Kovács Péter

Fiataloknak

JÉZUS A SZEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (26.)

A szcientológia és a dianetika. „Dia” – görögül – „által”-t, a „nous” pedig „elme” vagy „értelmet” jelent. A fenti könyv alcíme: „a személyiségfejlesztés új módszere”, jelzi, hogy pszichológiai, lélektan kérdéseket tárgyal. Ezt megerősíti a magyar kiadás belső fedőlapján található szöveg is: „A Dianetika lelki gyógyítási eljárás, a lélek és a test közötti kölcsönhatás vizsgálata és kezelése.” Bár a szerző azt ígéri, hogy egyszerű kifejezéseket használ, tudományoskodó kifejezéseivel mintegy meg akarja ígézni az olvasót. Hubbard szerint az emberi elme egy számítógép, amivel mérnökök foglalkoznak. A programozható gépeknél használatos „clear” (tisztá) szóval fejezi ki egyik alapvető gondolatát. „A clear olyan személy, aki mentes az aberrációktól; racionális, mivel a rendelkezésre álló adatok és saját nézőpontja alapján a lehető legjobb megoldásokat találja meg.” A dianetika képesíti az embert arra, hogy „egy kis tanulással és türelemmel” tisztává válhasson. Mert az „analitikus elme, vagyis az embernek az a része, amely az embert emberré teszi, kifejezetten képtelen arra, hogy hibázzék”, amint a számítógép szorzóprogramja sem tévedhet: mindig helyesen hajtja végre a szorzás műveletét. Viszont ha a gép hibás adatokat kap, vagy egy billentyű leragad, akkor minden szorzási feladat eredménye rossz lesz. Hogy a gép ismét jó eredményeket szolgáltatson, meg kell találni és ki kell küszöbölni a hibaforrást. Az emberi elmenél ezt úgy lehet érteni, hogy „rossz eredményekből”, azaz a beteges pszichikai tünetekből kiindulva visszamegyünk addig az öntudatlan állapotban átélt fájdalmas

eseményig, amittől kezdve a hibás töltésű lenyomat, az „engram” kialakult. Ha erről rátalálunk, máris megoldódott a probléma, és „nevetni fogunk az egész eseten”, az emberi elme, a gép, máris jól működik, vagyis „clear-tiszta” lesz. Hubbard szerint az elmebetegségek, idegességek mind azért vannak, mert a gyermekkorban, sőt már a születés előtti öntudatlan állapotban fájdalmas eseményeket élünk át, amelyekről „engramok”, vagyis hibás beírások rögződtek bennünk.

Hubbard szerint az „auditor” vagyis a hallgató, a „dianetikus elmemérnök” az E-meter segítségével képes visszavezetni a „preclear”-t (a még nem egészen tisztá személyt) egészen az első, öntudatlanul átélt fájdalmas eseményig, mai bajai első láncszeméig. Az E-meter olyan gép, amelyet kifejezetten arra terveztek, hogy felderítse a lelki fájdalmak és kínódások területét. Ezt a gépet a rendőrség is már régóta használja, ez a „hazugságfelderítő gép – liedetector”, a testben levő elektromagnetikus hullámok jelzésére alkalmas szerkezet: galvanométer. Ezt a gépet nem a Dianetika szerzője találta fel, ő csak átalakította.

A „preclear” az esemény újraátélésével felfedezi az „elnyomókat”: azokat a személyeket, akik hibás töltést, az engramokat okozták, merthogy végső soron ezek keserítik meg az életet. Hubbard szerint minden pszichoszomatikus, lelki betegség gyógyítható, azzal a biztosítékkal, hogy teljes gyógyulást eredményez minden tetszés szerint kiválasztott esetben.

Vajon mennyire igaz mindaz, amit a Dianetika ígér? Folytatjuk!

János atya Londonból

ÖKUMENIKUS KIÁLLÍTÁS LENDVÁN

A város és a muravidéki magyarság kétnyelvű területéről származó, a katolikus, az evangélikus, a református és a zsidó közösségek népi és egyházi tárgyaiból nyílt egyedülálló kiállítás november 18-án Lendván. Lendvai Kepe Zoltán, a Lendvai Galéria és Múzeum főmuzeológusa, a kiállítás rendezője elmondta, mintegy ötszáz tárgyat állítottak ki: a

szobrok mellett a mindennapi élet vallásosságához kapcsolódó szent tárgyakat, köztük tékákat, szekrényeket, szentképeket, szentek szobrait, szakrális festményeket, iges táblákat láthatnak az érdeklődők. A Lendva-vidék és a nemzetiségi terület szakrális örökségét bemutató kiállítás a lendvai várban tekintető meg 2017. január 31-éig.

PROGRAMGAZDAG ÉV VÉGE
A BÉCSI PÁZMÁNEUMBAN

Igazán tartalmas rendezvényekre invitálta az érdeklődőket az esztendő befejező szakaszában a bécsi Pázmáneum. A Mindenszentek ünnepén, Halottak napján és november 4-i gyásznapiunkon bemutatott szentmiséalkalmakat az elkövetkező napokban-hetekben változatos témájú előadások, megemlékezések, adventi ünnepek, majd történelmi és tudományos tanácskozások követték, amelyeknek mindegyikét hívek és a közönség felettébb élénk érdeklődése kísérte.

November 10-én a Tours-i püspökről, Savaria szentjéről, Szent Mártonról emlékeztek meg Bécsben a Pázmáneumban. A jubileumi emlékévi programsorozatához kapcsolódó rendezvény szentmisével kezdődött, amelyet Varga János rektor mutatott be, és amelyen az intézet Dombó Dániel karnagy vezette Cantus Arcis Kórusa is közreműködött. Szentmise

A Cantus Arcis Kórus

(Fotó: Kalló Zoltán)

után a résztvevők a díszteremben a *Szent Márton élete és liturgiája* című előadáson kerültek közelebb Európa egyik legismertebb és legkedveltebb szentjének egyszerűségén, szerénységén, jólelkűségén, önfeláldozó felebaráti szeretetén, szolgáltságán, a betegek és a szegények iránti részvétén, mélyszégyen alázaton alapuló példás életútjának megismeréséhez. Ebben Dombó Dániel karnagy elmondta: „A X. század végén Márton az egyház egyetemesen tisztelt szentjei közé tartozott, akinek zsolozsmája és miseszövegei már ekkor több évszázados hagyományra tekintettek vissza. Az ezredforduló táján átvett liturgiával az egykori Pannónia azonban nemcsak a szent hitvallót ünnepelte, hanem Savaria szülötét és az ország patrónusát.” Előadását a tőle megszokott módon énektanítással színesítette, amit ezúttal is hálásan fogadott a közönség, miként a Cantus Arcis Kórus énekét is.

A Magyar Országgyűlés 2015. november elején nyilvánította a magyar szóróanyag napjává Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésének és halálának évfordulóját, november 15-ét, és erről idén a Pázmáneumban is megemlékeztek. November 16-án a jeles magyar költők versével is színesített esten Varga János rektor és Varga Gabriella, a Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasa a Kárpát-medence szóróanyagvidékeinek hitvalló, vértanú, boldog és szent nagyjai közül idézett meg jelképértékűen néhányat legfőbb üzeneteik, útmutató gondolataik által. Kárpátjáról Boldog Romzsa Tódor

püspök, Felvidékről Esterházy János mártír politikus, Lénár Károly eszperplébános, pápai káplán, hányatott sorsú, tizenkét évig börtönbe kényszerített teológus és Boldog Salkaházi Sára szociális testvér emléke elevenedett meg, míg Délvidéket érintően a Temerinből elhurcolt Vondra Gyula atya és a mártír ferencesek, Erdélyből pedig a 43 évesen maig tisztázatlan okokból elhunyt Pálfi Géza és a tizenhárom évig börtönökben szenvedő Jakab Antal püspök szellemi örökségére irányult a figyelem. „Életútjuk önmagunk felülmúlására bátorít minket a Lélek erejében. S mivel jövőnk, boldogságunk, üdvösségünk közösségi dimenzióban valósul meg, ezért a szóróanyagban és a diaszpórában is össze kell tartanunk, tanulnunk kell egymástól, meg kell erősítenünk egymást” – összegezte e nagy személyiségek legfőbb közös üzenetét Varga János rektor. Az esten Kodály Zoltán *Lirikus románc* és Popper David *Magyar rapszódia* című műveinek előadásával Ripka János cselló- és Leonid Beliaeff zongoraművész működött közre.

Az advent első vasárnapjához kapcsolódó gyertyagyújtást, irodalmi-zenés estét és hangversenyt követően a Pázmáneum év végi programsorozata december 3-án a Kiss-Rigó László szeged-csanádi megyéspüspök vezetésével bemutatott szentmisével, majd *A nők szerepe az 1956-os forradalomban* című pódiumbeszélgetéssel, december 14-én pedig a *Diktatúrák egyházi áldozatai* című tudományos tanácskozással folytatódott.

Székely Pálma

ADVENTI LELKI NAP MÜNCHENBEN

Szent Borbála vértanú napján, december 4-én tartották a Müncheni Magyar Katolikus Misszió adventi lelkinapját. A meghívott vendégelőadó Gruber László egyetemi docens, Szentes város plébánosa volt.

A lelkinap a szokásos magyar szentmisén kezdődött, majd a Misszió nagytermében folytatódott, ahol a résztvevők az előadó dél-amerikai misszióinak látogatásáról szóló előadását hallgatták meg. László atya kitért arra, hogy Ferenc pápa erről a kontinensről jött Európába. Rámutatott azokra a tényekre, amelyek sorozata előidézte, hogy a pápai székből most egy ferences lelkületű pápa ül, aki jézusitaként a Ferenc nevet választotta, annak jeléül, hogy a ferences lelkületet követi, arra építve akarja vezetni az Egyházat.

Az előadó a dél-amerikai helyzetet bemutatva képekkel illusztrálta a perui, bolíviai szegénységet, és azt, hogy az ottani hívők milyen körülmények között élnek a hitüket.

Mint elhangzott, a katolikusok száma ott is csökken. Sokan átlépnek a protestáns, pünkösdisták, szabadkeresztény egy-

Előadás Szent Borbála napján Münchenben

házakba, amelyek istentiszteleteikkel jobban meg tudják szólítani a fiatalokat. Ez a helyzet rámutat arra, hogy a Katolikus Egyháznak is meg kell találnia az Evangélium hirdetésének új útjait, kilépve az eddigi, megszokott keretből. Az Egyház jövője szempontjából a legfontosabb a fiatalok elérése. Keressük meg azokat a kezdeményezéseket, mert vannak ilyenek, amelyek a fiatalok felé irányulnak és hívjuk őket Jézus Krisztus útjára – biztatott az előadó.

Járjunk Ferenc pápánk útján!

Maronics Ilona Anna

VALAMI POZITÍV...

Valami pozitív szeretnék mondani most, az új év kezdetén. Talán ezért jut eszembe az újra hallott régi vicc: megkérdezik a bölcs embert, hogy milyen év lesz a 2017-es. Ő azt válaszolja, hogy közepes. Rosszabb, mint az előző volt, de közel sem olyan rossz, mint a következő lesz. – Kissé kesernyés szájjal, de jó nevettem rajta most is... Milyen különös: ha valami pozitív akarok mondani, abban is van egy kis negatív elem... De ez talán nem véletlen: hiszen a pluszjelben is benne van a mínusz, csak át-húzza egy függőlegessel.

Legszívesebben év végi-évi emlékeim (hogy tényleg pozitív jegyek...) valami-képpen a taizéi találkozókhoz kapcsolódnak, amelyeken – munkámból adódóan, nagy örömmel vettem részt többször is. Először 1988-ban, Párizsban. Valami nagy-nagy várakozás volt bennünk, hogy jobbra fordulnak a dolgok – talán túl nagy is: mert azt reméltük, hogy jobbra fordulnak annál, mint amilyenre végül is fordultak... Hogy ezért kiket okolhatunk, azt most nem taglalnám, de azt hiszem, legalább a csalódásérzésünkhöz mi magunk is felelősek vagyunk: a mértékvesztés ugyanis a család melegágya. Az pedig a tényleg beletörődés, az önmagunkba süllyedés. Roger testvér mintha éppen ettől akart volna óvni minket: azon a párizsi találkozón több elemelkedésben is így fogalmazott: „olyan kevés kell...” Mihez is? – tündötné akkor a párizsi metrón. Talán leginkább a lényeghez: hogy az ember jól érezze magát az életében, hogy rendbe tegye a kapcsolatát a többi emberrel és az Istennel. Talán tényleg csak egy kicsivel több bizalom, derű, jószándék, tisztesség, odafigyelés és együttérzés.

Nagy hatással volt rám ez a huszonkilenc év előtti párizsi néhány nap. Úgy terveztem, hogy hazafelé jövet leszállok néhány napra Nyugat-Németországban, meglátogatom évek óta ott élő barátomat. Átutazó vízummal rendelkeztem csupán, de gondoltam, lesz, ami lesz. A biztonság kedvéért az utolsó nap felkerestem a barátom házi orvosát, aki adott is egy papírt arról, hogy megjelentem a rendelésén. Hazafelé a vonaton a német határőr közölte velem: megfelelő vízum nélkül tartózkodtam Németországban, én meg minden különösebb szégyenkezés nélkül azt állítottam, hogy beteg lettem. A határőr pedig azt ismételte: az igazolásom csak arról szól, hogy megjelentem egy rendelésen, ilyet őt márkáért bárki kaphat. Tényleg annyit fizettem érte... Hosszadalmasan fölvettem egy jegyzőkönyvet, számíthattam ötven-száz márkányi pénzbírságra, amit a következő vízumkérés alkalmával kellett volna kifizetnem, de nem lett semmi az ügyből.

Négy év múlva ugyanígy Passau felől utaztam hazafelé. Akkor már nem kellett vízum. Jött az én német határőröm, azonnal ráismertem, nézegette az útlevelem, aztán megkérdezte, nem ismerjük-e mi egymást. De igen... Négy-öt éve, valami vízumproblémája volt, ugye? Igen... Uram, Isten hozta újra Németországban, milyen jó, hogy már nincs szükség vízumra. Néhány év múlva, meglátja, nem kell majd útlevél sem – mondta és tisztelegve ment tovább. És igaza lett. Ennyi haszna mindenképpen lett annak, ami az utóbbi kis híján három évtizedben történt. Sőt, valamivel több pozitívumot is sorolhatnék. Csak nem volna szabad újra meg újra elfelejtenem, amit annak idején Erdélyben tanultam, hogy annak kell örülni, aminek lehet. És amire Roger testvér figyelmeztetett: hogy jókuszáljunk a lényegesre a várakozásainkat: mert valójában tényleg „olyan kevés kell”. De az nagyon. Ahogy eddig, úgy most, 2017-ben is. És ez nagy pozitívum.

Kipke Tamás

FESTŐI SZERELMEK

Nyáry Krisztián már régóta foglalkozik a kultúra-teremtők párkapcsolataival. A pécsi egyetem egykori költészettörténeti tanára – aki időközben két tekintélyes budapesti könyvkiadó vezetését vette át – két kötetben tárta az olvasók elé a magyar írók és költők szerelmi életéről összegyűjtött történeteket. Az „Így szerettek őket” című könyveit lapunk is ismertette, csakúgy mint Nyáry Krisztián két további kötetét, az „Igazi hősök” és a „Merész magyarak” címmel közzétett munkáit, amelyekben olyan emberekről írt, akiknek élete példát mutat mindenki számára.

Ezúttal megint csak visszatért a szívéhez alighanem legközelebb álló témához és „Festői szerelmek” címmel húsz történetben közel harminc magyar festőművész párkapcsolatát dolgozta fel. Noha a rendkívül szép kiállítású és számos képet tartalmazó albumszerű kötetben a képzőművészet áll a középpontban, a szerző a párkapcsolatokon keresztül elemzi a szerelem sorsát, valamint személyiségformáló hatását, amely életpályákat, de legalábbis alkotói korszakokat határozott meg. Rippl-Rónai József művészete bizonyára más-hogy fejlődik, ha 1888-ban – még mint Munkácsy Mihály tanítványa, – a Párizs melletti Neuillyben nem ismerkedik meg egy szintén festőnek készülő francia lánnyal, Lazarette Baudrionnal, aki, mielőtt hitese felesege lett – hosszú időn át modellje és múzsája volt. De

ugyanígy gyökeres változást hozott Rippl-Rónai életében, hogy az első világháború idején egy kávéházban – éppen felesége ösztönzésére – megismerkedett Bányai Elzával. A festő Zorkának nevezte el új modelljét, aki az első, róla fennmaradt képen még törekeny kamaszlányként jelenik meg, de az alapos szemlélő számára már felvillan a vonzerejével igencsak tisztában lévő nő is.

Csaknem hasonló történettel ismerkedik meg az olvasó a „Festői szerelmek” című könyv második fejezetében, amely az

A kötet borítója

orosz cár udvarába került Zichy Mihály művészi pályafutásával foglalkozik. A szerző Jókai Mór egy cikkét idézi, amelyben az író és egyben a festő jó barátja némileg megpróbálja szalonképessé tenni, hogy az akkor már hírneves Zichy Mihály miért huszonhárom éves tanítványával, Mary Etlingerrel utazgat Európában, miközben egyedül hagyja magyarországi birtokán orosz feleségét és három leányát. Igaz, a festő művészi útmutatása is termékeny talajra hullott, mert – miután elhide-

gült köztük a viszony – a Zichynél több mint harminc évvel fiatalabb Mary férjhez meg egy grúz herceghez, majd Párizsba költözött, ahol nagy sikert aratott festményeivel. Ezeknek jó része idővel visszakerült Oroszországba, úgyhogy manapság Zichy Mihály és Mary Etlinger képei egymás mellett láthatók a szentpétervári Ermitázsban.

Sokkal szomorúbb életút jutott a kezdetben a felső tízezer kedvencének számító Batthyányi Gyulának, akinek festményei jelenleg csaknem a legmagasabb áron cserélnek gazdát a nemzetközi és magyarországi árveréseken. Feleségét, a szintén főnemesi származású Károlyi Zsuzsannát viszonylag fiatalon elvesztette, ezután egyetlen fia, Bálint jelentette számára a családot. A világháborút követően a kommunista rendszer mindenétől megfosztotta, majd koholt vádak alapján nyolcévi börtönrre ítélték. Szabadulása után csak tengődött, mégis történelmi sorozat festésébe kezdett, amelyet azonban már nem tudott befejezni, mert hetvenéves korában meghalt. Barátai szerint a halál kegyes volt hozzá, mert így már nem élte meg, hogy szintén sorsüldözött fia, aki csak pályaudvari segédmunkásként kereshette kenyerét, egy balesetből kifolyólag életét veszítette.

(Nyáry Krisztián: *Festői szerelmek*; Budapest – Corvina Kiadó 2016)

Vincze András

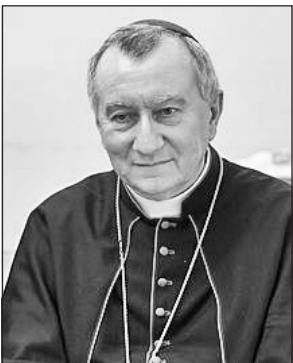
KIRE SZAVAZTAK A KÜLÖNBÖZŐ VALLÁSÚ AMERIKAIK?

Donald Trump megválasztott hetvenéves amerikai elnök – legalább is anyakönyvi értelemben – a kálvinizmus egyik ágának, a presbiterianus egyháznak tagja. A megválasztott alelnök, az ugyancsak 70 esztendő Mike Pence ingatlan kereskedő korábban katolikus volt, de azután áttért az evangélikális vallásra. A választási kampány utolsó szakaszában egyre erősebben hangsúlyozták, hogy Trump az utóbbi években egyre inkább állást foglalt az abortusz ellen. Ez a katolikus szavazatok elnyerését szolgálta.

Az Egyesült Államok katolikus választóinak 52 százaléka a szavazás utáni kikérdés szerint Trump-ra adta szavazatát. A fehér katolikusok esetében 60 százalék ez az arány, de a déli bevándorlók esetében csak 26 százalék. A fehér evangélikális ke-

resztények 81 százaléka Trump-ra adta szavazatát.

Ferenc pápa ez év februárjában szokatlanul éles nyilatkozatot tett Donald Trump ellen, amikor elítélte, nem-kereszténynek

Pietro Parolin bíboros gratulált Trumpnak

minősítette azt a szándékát, hogy a mexikói határon mintegy 2500 kilométer falat építsen az illegális bevándorlás megakadályozására.

Pietro Parolin bíboros államtitkár most termé-

szetesen gratulált Trumpnak választási győzelméhez, de hozzáfűzte: korai lenne ítéletet alkotni Trump elnökségéről. A moszkvai pátriárka külügyi szóvivője, Hilarion metropolita pedig azt hangsúlyozta, mennyire fontos az együttműködés, a konfliktusok megoldására. „Trump megválasztása reményt ad a nemzetközi kapcsolatok javulására és a terrorizmus elleni világméretű összefogásra.” Justin Welby anglikán prímás azért imádkozik, Isten adjon Trumpnak „bölcességet és belátást”.

Donald Trump már ki-nevezte a Fehér Ház új kabinetfőnökét, az 1972-es születésű, német-görög származású Richard („Reince”) Priebus ügyvéd és politikust, aki mindig megvallotta, hogy ortodox keresztény.

Rosdy Pál

VADALMA

Arany parmen, batul, borizú, pónyik, sóvári – és még hosszan sorolhatnánk azokat az almákat, melyek a régi magyar gyümölcsfák megőrzése érdekében alapított Tündérbertekben teremnek. A vadalma legfeljebb magonként kerülhet be ezekbe a kertekbe, akkor is csak azért, hogy alanya legyen a nemes fák szaporításának. Most viszont a vadalma az év fája lett.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1996 óta évről évre szavazást kezdeményez, hogy melyik őshonos faj legyen a kiválasztott. Ilyenkor arra a fára terelődik a figyelem, amelyik éppen a legtöbb voksot kapja. Így az idén szakmai körökben – az erdészeti szakemberek, a biológusok, a pomológusok, a természetvédők, a kertészek és a tájépítők, sőt talán még a néprajzosok fórumain is – szó esik majd erről a vadon termő, tövises, fanyar gyümölcsű fáról. De egy szépirodalmi műsor témája is lehetne – kezdve a különbségtétellel, mert ez az almafa, nem azonos a Heszperidák kertjében aranyalmát termő fával, vagy a bibliai édenkertből ismert tudás fájával. Vörösmarty Mihály hőse, Csongor sem ilyen almafa alatt virraszt, amikor meglátja a földöntúli leányt, Tündét.

A magyar irodalomban fellelhető vadalmafák közül a legismertebb a József Attila által versbe szedett változat. „Szeretném, ha vadalmafa lennék! / Terébélyes vadalmafa; / S hogy testemből jóllakhatna / Minden éhező kis gyermek / Ármayimmal betakarva...” – írta makói gimnazistaként, 1921. április 12-én a költő. Vasy Géza irodalomtörténész szerint akkor még a XIX. századi népiességet, Petőfi hangját próbálgatta József Attila. Ennek ellenére nem utánérzéseként vagy költői zsengeként tartjuk számon ezt a verset. Benne van már ebben az a szeretetvágy, a kisebbség, a számkivettség iránti együttérzés, a segíteni akarás, amely ott feszül a költő későbbi, nagy verseiben is. Az adakozás, a gondoskodás példjaként szoktuk idézni ezeket a sorokat. Azon pedig senki sem fanyalog, hogy a vadalmával nem igazán jó jóllakni még az éhezőknek sem. Hagyjuk is most ezt a kicsinyes, földhöz ragadt akadémikuskodást!

A vajdasági magyar író, Németh István *Vadalma* című ifjúsági regényében nem terem egyetlen Malus sylvestris sem. A cselekmény nem valóságos fa körül bonyolódik. Főszereplői a gyermek- és a felnőttkor határán bukdácsoló, időnként egyensúlyt veszítő fiatalok. „Mi maradt meg a gyermekkoromból?” – erre a kérdésre kereste a választ a szerző. Ez a regény „arról az ártatlannak tűnő nyugtalanságról szól, arról a könnyen bekalandozható zöld ligetről, ahol még minden édes ízű és bódító illatú, de ahol a tündérbert gyümölcsfái már suttyomban érlelni kezdik fanyar termésüket.” A kötet ajánlásaként Németh István csak annyit mond a valóságos vadalmáról: „Lám, az is milyen csábító, míg bele nem harap az emberfia! Mégis, most azt szeretném, ha megkóstolnátok ezt a Vadalmát.”

A népmesékben, népdalokban, közmondásokban ugyancsak kényszeredetten mosolyog az, aki beleharap a vadalmába vagy vadókába. Egyes vidékeken vackornak is szokták nevezni a vadalmát. Vackor pedig – így nagybetűvel – már Shakespeare-i hős, ő az ács a Szentivánéji álom című vígjátékban. Ezt a nevet adta Kormos István a piszén pisze kölyökmackónak is. De ők már nagyon messze estek az év fájától.

Filip Gabriella

FILMEK – HÍREK – LELKISÉG

Keresztény Élet
PORTÁL NEM CSAK KATOLIKUSOKNAK

www.keresztenyelet.hu

HITÉLET MAGYARUL, MELY AKADÁLYT NEM ISMER

Bemutatkozik az innsbrucki magyar katolikus egyházközség

Az innsbrucki magyar katolikus egyházközség 1946 óta hivatalosan elismert a Tirol egész területét átfogó egyházmegyében. S noha 1989 óta templomhelyszí-nük és 2013 óta állandó papjuk sincs, a hitének gyakorlásához ragaszkodó, összetartó közösség az egyházmegye segítségével megteremtette a feltételeit annak, hogy anyanyelvén szentmisét hallgathasson és lelki gondozásban részesül-hessen. Havonta egyszer, minden hónap második vasárnapján az Innsbrucki Magyar Diákokotthon és Kulturcentrum (Magyar Ház) dísztermében ünneplik az Eucharisziát, az esetek legtöbbszörében a közeli Dél-Tirolban szolgáló Nagy-György Attila vezetésével, a fennmaradó alkalmakkor pedig Hirschberger Raimund ügyvéd, nős diakónus vezet igeliturgiát magyar olvasmányokkal és énekekkel, német nyelvű prédikációval.

Ausztria Tirol tartományának fővárosában a magyar lelki gondozás kezdete az 1940-es évekre nyúlik vissza. A második világháború után az akkor francia zónában lévő Innsbruck számos magyar menekültnek adott otthont és 1946-ban megalakult a városban a Római Katolikus Magyar Egyházközség. Az innsbrucki egyházmegye akkori püspöke, Paul Rusch a közösség rendelkezésére bocsátotta az Innrain-en lévő, gyönyörű, barokk stílusú Nepomuki Szent János-templomot, ahol a magyar hívek hosszú éveken keresztül minden vasárnap anyanyelvükön ünnepelehetik a szentmisét. Mivel a városban időközben magyar gimnázium is létesült, az 1956-os forradalom után további magyar családok ke-restek és találtak az Inn partján menedéket, százával érkeztek fiatalok Innsbruckba, hogy ott folytassák tanulmányaikat. A diktatórikus hatalmaktól meghurcolt és üldözött, élete utolsó négy évét Ausztriában töltő esztergomi érsek, bíboros, hercegprímás, Mindszenty József – aki 1971. október 23-án érkezett Bécsbe és 1975. május 6-án bekövetkezett haláláig a Pázmáneum volt az otthona, onnan látogatta a világban szétszóródott magyarokat – egy alkalommal az innsbrucki közösséget is felkereste. Az 1973. március 19-én tett látogatása sokat jelentett ott élő honfitársai számára, megerősítette őket hitben és léleekben.

A hívek olyannyira hálásak voltak a szentmiséik számára otthont adó templomért, hogy annak külső falán később egy márványtáblát is elhelyeztek, ezzel a kétnyelvű felirattal: *„Hontalanságunk éveiben itt találtunk vigasztalást menekült magyarok – Während der Jahre unserer Heimatlosigkeit fanden wir, ungarische Flüchtlinge, hier Trost.“*

Az út a Magyar Hához vezetett

Miután 1981-ben megkezdődött a Nepomuki Szent János-templom felújítása, a magyar katolikus közösség egy ideig a klinika kápolnájában, majd 1989-től a Magyar Ház dísztermében ünnepele – és ünnepli ma is – az Eucharisziát. Tóth Béla magyar lelkész távozása után, 1980-tól Magda Szilveszter látta el az egyházközség világi elnöki feladatait. A hívek kérésére havonta egyszer, minden hónap második vasárnapján ünnepele szentmisét, és így van ma is. A következő években P. Serei Károly SJ, Gróh Béla, P. Németh József SJ és P. Vass György SJ egyetemi tanár misézett a magyaroknak. Az Innsbrucki Egyetem teológiai fakultásának hallgatói – köztük Illés Albert SJ, Varga B. József SJ, Nagy-György Attila, Roland Tamás – szintén besegítettek a lelképásztori teendők ellátásába. A havonta egyszeri katolikus szentmisén kívül 1996-tól Szépfalusi István ausztriai magyar evangélikus lelkész haláláig időnként ökumenikus istentiszteleteket is tartottak (ma ezt az ökumenikus imahét keretében teszik). A liturgikus zenei szolgálatot ezekben az években Tuczay József kántor, Jahn Dénes, majd Scheiling János végezte.

Alois Kothgasser innsbrucki püspök 1998. szeptember 12-én Magda Szilveszter diakónussá szentelte és megbízta a magyar egyházközség hivatalos vezetésével. Ezt a feladatot ő a pénzügye-

ket intező feleségével és P. Vass György SJ segítségével nagy lelkesedéssel végezte. Kothgasser püspök 2002. januárjában fel is kereste a közösséget és Vass atyával a Magyar Házban szentmisét mutatott be. Emeritálása után, 2002-től 2007. májusáig Vass György atya a Seefeld melletti Reith község plébánosaként tevékenykedett, de ez alatt is ellátta – P. Németh József SJ segítségével – az innsbrucki magyar lelkési teendőket.

Az egyházközség négyvenként megválasztott világi elnöki tisztségében Magda Szilveszter 1999 és 2008 között Csordás Ádám egyetemi tanár, majd 2008-tól Riha Erika zenetanárnő követte. Az új évezred elején egy ideig a szentmisék zenei kíséretét is Riha Erika szolgáltatta, Szomszéd Tamás SJ teológussal közösen. A gitár és a modern egyházi énekek különösen a fiatalabb korosztályt vonzották. Riha Erika szervezésében 2009-től kilenc tagú kórus is működött az egyházközségben. Kántorként jelenleg az Innsbrucki Egyetemen történelmet hallgató és a cserkészeten is aktív Tánzos Noémi tevékenykedik, akinek a vezetésével novemberből ismét rendszeresen tartanak kóruspróbát, minden szentmise előtt egy órával, azaz 10 órától. A világi elnöki posztot 2014. október óta a nagykárolyi születésű, huszonkilenc esztendőes Wachsmuth Tünde tölti be. Tünde a Kalazanci Szent József Római Katolikus Iskolaközpont egykori tanulója és a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Teológiai Karának végzett hallgatója. Az innsbrucki egyházközségben teljesített sokrétű munkáját Hanák Beatrix liturgiafelelős és Magda Mária pénztáros segíti.

Vass György atya 2013-ban bekövetkezett halála után a közösség hivatalosan kinevezett lelkész nélkül maradt, nem maradt azonban magyar nyelvű szentmise nélkül.

Dél-Tirolból jött a megoldás

Az erdélyi származású, korábban az Innsbrucki Egyetemen doktorált Nagy-György Attila atya már Riha Erika világi elnöksége idején több hónapon keresztül végezte a városban a magyar szentmiséket és az egyháztanács munkájában is részt vett, miután pedig – 2013. őszétől – a közeli Dél-Tirolba került, erre ismét lehetősége nyílt. Nagy-György Attila ugyanis a Bozen-Brixeni (dél-tiroli) Egyházmegye püspökének a kérésére és a gyulafehérvári érsek felajánlására elvállalta, hogy 2013. szeptember 1-jétől néhány évig „missziós” papként besegít a dél-tiroli pasztorációs munkába, köszönetképpen is azért, hogy annak idején az ő és más gyulafehérvári kispapok külföldi tanulmányait támogatták. Az olasz-osztrák határon, az Innsbrucktól negyven és ötven kilométernyire lévő Brenner (Brennero), Gossensass (Colle Isarco) és Pflersch (Fleres) településeken végzi a pasztorációt német és olasz nyelven. Simon Ferenc bécsi lelkész, ausztriai magyar koordinátor – aki korábban évi három, az utóbbi két évben pedig évi egy alkalommal misézett a tiroli magyar közösségnek – jelezte levélben az innsbrucki püspökség felé, hogy Attila atya,

dél-tiroli pasztorációs munkája mellett, vállalja az innsbrucki magyar szentmisék megtartását. Ez ügyben Wachsmuth Tünde is kérelemmel fordult az Innsbrucki Egyházmegye vezetéséhez, és mindezek alapján jóváhagyták Attila atya meghatározó szerepvállalását az innsbrucki magyarok lelki gondozása terén, amit a hívek igen nagy örömmel fogadtak. A négy főpásztorral, Manfred Scheuer akkori innsbrucki, Ivo Muser bozen-brixeni, Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelképásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segéd-püspökkel és Jakubinyi György erdélyi érsekkel, valamint az innsbrucki egyházmegye jelenlegi adminisztrátorával, Jakob Bürgler-rel folytatott hosszas egyeztetései eredményeképpen a püspökség az évi tizenkét magyar szentmiséből hat elvégzéséhez Attila atyának támogatást nyújt, ám ő rendszerint ennél többször tesz eleget vállalásának. A fennmaradó alkalmakkor az innsbrucki püspökség ál-

Hirschberger Raimund, Wachsmuth Tünde, Cserháti Ferenc, Manfred Scheuer és Nagy-György Attila

tal a magyar közösség lelki vezetésével megbízott nős diakónus, a magyarokat a szívében hordó Hirschberger Raimund ügyvéd vezet igeliturgiát magyar olvasmányokkal és énekekkel, német nyelvű prédikációval. Nem ritka, hogy egy-egy ünnepi alkalommal a lelkész és a diakónus is ott áll az oltárnál.

A szentmiséken általában húsz-harminc személy vesz részt, ennél nagyobb tömegeket az ünnepek és az olyan alkalmak vonzanak, amikor például főpásztor látogat el hozzájuk. Ilyen kiemelkedő esemény volt a 2015. március 8-i kettős püspöki vizit, amikor Cserháti Ferenc és Manfred Scheuer is jelen volt körükben a szentmisén. Felemelő és megerősítő élményt jelentett ez az innsbrucki magyar ajkú hívek számára. A szentmisét mindig agapé követi, ami alkalmat ad a jó hangulatú együttlétre, a gondolatok kicserélésére. *„Attila atyát mindenki nagyon kedveli. Mivel Olaszországban szolgál, sajnos nem lehet mindig velünk, de amikor tudják az emberek, hogy jön, már nagyon várják, és örülnek, ha néha a pénteki klubesteken is részt tud venni”* – mondja Wachsmuth Tünde. Elmeséli azt is, hogy Attila atyára mindenben számíthatnak: igény esetén lelki beszélgetéseket folytat a hívekkel, gyóntat, a kereszteselési és házassági előkészítőkről pedig, még ha e-mail útján is, de szintén gondoskodik. Lelkigyakorlatokat is többször tartott már. Tavaly március 12-én például Wachsmuth Tündével tartott nagybőjti lelkinapot a cserkészeknek (ez volt az ötödik húsvéti lelkigyakorlatuk). A szentmise lényegének és szimbólumainak világába vezették be a nyitott és érdeklődő tiroli fiatalokat – Attila atya a nagyobbak, Tünde pedig a kisebbek csoportját – és felkészítették őket a húsvét örömeire. Schenk Angyalka cserkészvezető új egyházi énekeket tanított a fiataloknak a másnapi nagy eseményre való előkészület jegyében, 2016. március 13-án ugyanis az innsbrucki kö-

zösség első alkalommal ünnepele ifjúsági magyar szentmisét.

Ősszel pedig, 2016. október második hétvégéjén a Márton Áron-émlékév keretében Márton Áron-émléknappokat tartottak: október 8-án az Innsbrucki Magyar Ház épületében Csibi Krisztina, a budapesti Magyarság Háza igazgatója megnyitotta a *Márton Áron élete és munkássága* című kiállítást, másnap pedig Vencser László és Nagy-György Attila ünnepi szentmisét mutatott be a nagy erdélyi püspök emlékére, amelyen Hirschberger Raimund diakónus is szolgált, magyarul olvasva fel az evangéliumot. A rendezvénysorozatot Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár is megtisztelte jelenlétével és a tiroli magyarokhoz intézett ünnepi gondolataival.

A közösség a búcsújáróhelyek felkeresésének hagyományát is folytatja, mely szerint szemeszterzárásként minden év júniusában kulturális programmal színesített, autóbuzosos zárandoklatot szerveznek valamely európai kegyhelyre. Ennek megvalósulásában Szabados Péter vállal döntő szerepet. Az idej zárandoklatig a miserend a következőképpen alakul: a januári igeliturgiát és a keresztények egységért való imahét keretében tartandó január 22-i ökumenikus istentiszteletet követően február 12-én és március 12-én Attila atya miséznek. Április második vasárnapján a diakónussal, húsvéthétfőn pedig Attila atyával találkozhatnak a hívek. A terv szerint május második vasárnapján Varga János atya, a bécsi Pázmáneum rektora mutatja majd be a szentmisét az innsbrucki magyaroknak.

A magyar szervezetek összetartanak

Az egyházközség szorosán együttműködik a Schenk Angyalka vezette 79. sz. Dr. Kozma György SJ Cserkészcsapat, a Parrainer Márta vezette Bóbiták Gyermekcsoporttal, az Antalóczi Izabella vezette magyar gimnazistákkal és a magyar oktatás elemi diákjaival, illetve a Szabados Péter vezette Innsbrucki Magyar Diákokotthon és Kulturcentrum Egyesülettel. Főzéssel, kiszolgálással az Innsbrucki Magyar Egyetemisták és Akadémikusok Szövetségének (IMEASZ) tagjai is besegítenek az egyházközség ünnepléseibe. A magyar szervezetek programjaikat összehangolják, a nagyobb rendezvényeket, mint például a nemzeti ünnepekről való megemlékezéseket közösen szervezik. Ezeket az alkalmakat is mindig szentmisével nyitják vagy zárják, az ünnepeket pedig diákok műsora teszi teljessé. Több, kiemelten az anyák napi ünnepeket gyermekek szerepjátéka kísér. A Bóbiták – több más kezdeményezésük mellett – minden advent első vasárnapján rorátét szerveznek adventi barkácsolással, kekszdiszítéssel, meleg kakaóval és friss kaláccsal. Az egyházközség eseményeiről rendszeresen hírt ad a tiroli magyarság *Rikkancs* című színes periodikája.

Az Innsbrucki Egyházmegyének jelenleg nincs püspöke – Manfred Scheuer főpásztort Ferenc pápa bő egy évvel ezelőtt kinevezte a Linzi Egyházmegye püspökévé, 2016. január 17-én vette át új egyházmegyéje vezetését –, így a magyar egyházközségért ebben az átmeneti időszakban Jakob Bürgler egyházmegyei adminisztrátor felel. *„Várjuk az új püspököt, és bízunk abban, hogy ő is hasonlóan jóakarattal fogja felkarolni a magyar közösség ügyeit is, mint az elődje”* – jegyezte meg Nagy-György Attila, aki nagy reményekkel tekint a 2017-es esztendő elé.

Varga Gabriella

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyarokatolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Ashby De La Zouch, Birmingham, Bolton, Derby, Leeds, Leicester, Liverpool, Nottingham, Preston, Rochdale, Sheffield, St. Helens, Wolverhampton. Manchesterben minden szombaton este 8-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7., Bécsújhegy, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 16.30-kor; E-mail: bnke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorf Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatonként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: Kath. Pfarrramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 10.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 9.00-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor. Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopapbacci@yahoo.de Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarnsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stokłosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, E-mail: augsburgi-misszio@web.de; www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye:

Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délelőtt 11 óra, a hónap utolsó vasárnapján 16 óra. A hónap utolsó vasárnapján a szentmise

után agapé a helyszínen a hívek adományából. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarnseelsorge Köln, Am Rinkepfühl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, fax: 0049-89/985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Minden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelheld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de; honlap: migrans.hu

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau (Ungarische Mission Passau e.v.), Breslauer Str. 2., 94036 Passau. Tel.: (0151) 5181 7785 (Andreas G. Lehr világi elnök). Honlap: www.magyar.missio.passau.de, e-mail: info@magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de <http://www.stuttgarti-katolikusok.de>, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-151/159 52 03, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Frommern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálattól: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santi Giovanni Evangelista e Petronio Dei Bolognesi (Via del Mascherone 61 – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyja-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Róm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümligen. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

ZARÁNDOKÚTON A FRANKFURTI MAGYAROK

Régi szokást elevenített fel a Frankfurter Magyar Katolikus Egyházközség a zarándokutak szervezésével. A XIV. század hagyományaira visszanyúló eseményre Mainz, Gießen, Wiesbaden, Darmstadt és Frankfurt misézó helyeiről érkeztek a zarándokok. A negyvenfős busz megtelt, első pihenő a festői Mosel kanyarulatában volt.

A külföldről érkező térítő papokkal szinte egy időben jelentek meg az első zarándokok. Szent István a Szentföldre indulóknak a Kárpát-medencén átvezető szárazföldi útvonalat nyitott. Személyesen fogadta, kikérdezte és bőkezűen megajándékozta őket. A magyar zarándokok számára több zarándokszállást is alapított, többek között Jeruzsálemben, és Rómában is.

Őseink fontos állomáshelye Aachen volt, mi most az útba eső Andernachot látogattuk meg. Esős, borongós időben telt az utazás, de a lelki-szellemi gondolatok nem hiányoztak. Takács Pál atya, Stelmár Ede (volt egyházközségi tanácselnök), Szőke Levente (kántor) és Klement Nándor (főszerző) gondoskodtak a tartalmas időtöltésről. Az andernachi Mária-székesegyházban az oltár helyén őrzik a „Magyar kereszt”-et. A domban Pál atya vezetésével vountunk végig Jézus stációinak képei

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

Elhunyt Fülöp Gergely

Életének 91., papságának 66. évében, december 2-án elhunyt Fülöp Gergely, a dél-franciaországi magyarok nyugalmazott lelkipásztora. Fülöp Gergely 1926. január 21-én született Abasáron. 1949 és 1951 között Párizsban tanult, ahol 1951. június 29-én Maurice Feltin párizsi érsek a Notre-Dame-ban pappá szentelte. 1951-ben kezdte meg papi szolgálatát Párizs környékén. Az 1956-os forradalom idején már Dél-Franciaországban szolgált, ahol lelki támaszt nyújtott a magyar menekültek számára. Ekkor kezdődött több mint hatvanéves lelkipásztori tevékenysége a dél-franciaországi területeken. 2013-ban betegsége és előrehaladott kora miatt vonult vissza az aktív szolgálatból. A Lyoni Főegyházmegye területén lévő papi otthonban lakott már több éve, és ott is hunyt el. □

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betinként:	0,10 EUR
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betinként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betinként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Basel: Ft. Pál István, Róm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schutzenselg-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szücsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserháti Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5–7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

előtt, emlékezve szenvedéseire, feltámasztására.

A XIV–XVIII. században a külföldi zarándokok között legnagyobb számban magyarok voltak. A kereszttel, zászlókkal, gyertyákkal énekelve vonuló magyar zarándokcsoport útvonalát megegyeztet a korabeli kereskedelmi útvonallal: Bécs–Passau–Regensburg–Nürnberg–Frankfurt–Mainz–Koblenz–Andernach–Düren–Mariaweiler–Weisweiler–Weiden–Aachen. Aachen bevonulásuk nagy eseménynek számított. A székesegyházhoz vonultak, térden csúszva haladtak a Szűz Mária oltáráig, s ott följárlották a magyar pénzekkel díszített gyertyáikat. Az aacheni magyar zarándoklatoknak II. József tiltó rendelkezése vetett véget 1782-ben.

Azóta először 1986-ban jártak hivatalosan magyarok a hétévente sorra kerülő zarándoklaton. Szervezett nemzeti zarándoklat pedig 1993-ban indult először Aachenbe, az Országos Lelkipásztori Intézet szervezésében.

Andernach sokat emlegetett, csodatevőként tisztelt feszülete valószínűleg az aacheni magyar processzió körmeneti keresztje volt. A hazafelé tartó zarándokok Andernachban megpihenve úgy döntöttek, a keresztet ott hagyják a legközelebbi, hét év múlva következő útig, megőrzésre. Az „Ungarnkreuz”, az Y-alakú „ágkereszt” szimbóluma rejtély napjaink tudományos világa számára is. A magyarság ősi keresztény/pogány „életfáját” jeleníti meg? Vagy a torinói lepel vérvonait vizsgáló kutatók állítása igazolódik, mely szerint Jézust Y-alakú „ágkeresztre” feszítették?

A visszaút jókedvű nótázással telt, és lelkileg feltöltődve, nagyszerű élménnyel gazdagabban tért haza a csoport.

Karakas Zoltán

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: életunk@keresztneyelet.hu
www.keresztneyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző, Vincze András

Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19

E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2 EUR
Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60
BANKSZÁMLÁNK:
Szent Maximilian Kiadó
OTP Banka Slovensko, Komárno
IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696
BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.
H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Felvidéki magyar zarándoklat

Idén 33. alkalommal került megrendezésre a Nagyszombati Könnyező Szűzanya Novénájának, vagyis kilencedének keretében a magyar zarándoklat november 19-én. A búcsút a Szent Miklós-ekatedrálisban tartották, mely 287 éven át Magyarország főtemploma volt. Az ünnepélyes magyar nyelvű szentmisét Udvardi György pécsi megyéspüspök mutatta be, jelen volt Orosch János nagyszombati érsek is.

Gyertyagyújtás a Pázmáneumban

Varga János, a Pázmáneum rektora

Advent első vasárnapjának előestéjén, november 26-án a Pázmáneum kápolnájában is fellobbant az adventi koszorú első gyertyájának lángja. „Számíthatunk az Úr Jézus szeretetére és irgalmasságára. A mi életünkben is a szeretet legyen a meghatározó mindabban, ami velünk és közöttünk történik” – hangsúlyozta szentbeszédében Varga János rektor, a szentmise főcelebránsa. Az est folytatásában a zsúfolásig megtelt díszteremben Sudár Annamária előadóművész és Török Máté versenyes Fénnyel telt téli sötét című adventi és karácsonyi műsora gazdagította a jelenlévőkben a Krisztus születésére való várakozás és az arra való felkészülés lelki élményét. (VG)

Adventi hangverseny Bécsben

Advent első vasárnapján, november 27-én este a bécsi papi szeminárium templomában XXI. századi adventi zenével lepte meg a közönséget a bécsi Pázmáneum Cantus Arcis Kórusa és a budapesti Kayamar Vortí Virgo Kamarakórus. A hangverseny egyben ösbemutató is volt, hiszen azon a két fiatal karnagy-zeneszerző, a Salzbúrgban élő Dombó Dániel és a Budapestről érkező Magyaróvári Viktor (Kayamar) művei először hangzottak el. Kayamar Ave Maria című nyitóműve után Dombó Dániel Ad Versperas (Op. 26.) és Missa in Aurora (Op. 27.) szerzeménye szerepelt műsoron. A kompozíciókat a két kórus közösen adta elő, és a koncerten két vendégszólólista, a szombathelyi születésű, jelenleg Salzbúrgban tanuló Szabó Zsófia és a koszovói származású, Bécsben élő végzett énekes, Flaka Goranci is közreműködött. A hangversenyt orgonán a szintén Bécsben élő Nauratyill Zita kísérte. (VG)

Tüntetés a gimnáziumért

Római Katolikus Teológiai Líceum védelmében békés tüntetést tartottak Marosvásárhelyen november 12-én. A

marosvásárhelyi katolikus teológiai líceum körül kialakult helyzet miatt a gyulafehérvári római katolikus érsekség és az erdélyi magyar politikai képviselőlet közös memorandumban tiltakozik – tudatta november 16-án, szerdán a Romániai Magyar Demokrata Szövetség. A Klaus Iohannis román államfőnek és Dacian Cioloș miniszterelnöknek elküldött dokumentumot Jakubinyi György, a Gyulafehérvári Római Katolikus Főegyházmege érseke és Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke írták alá.

Hám János Óvoda

Gyerekek, szülők, pedagógusok, egyházi és világi előljárók jelenlétében avatták fel november 24-én Szatmárnémetiben a Hám János Óvoda felújított épületét. Az épületet Schönberger Jenő püspök áldotta meg. A Hám János Óvoda egy év alatt újult meg Magyarország Kormánya 105 millió forintos támogatásának köszönhetően. Az udvar játszótérét a Magyar Villamos Művek Zrt. 6,5 millió, valamint a magyarországi Szerencsejáték Service Nonprofit Kft. szintén 6,5 millió forintos felajánlásából építhették meg.

Délvidéki Háló-találkozó

A nagybecskereki leánykollégiumban tartották meg november 26-án a Délvidéki Háló-találkozót, amelyre egész Vajdaság területéről érkeztek résztvevők. A rendezvény mottója „Nagyobb szeretete senkinek sincs annál, mint aki életét adja barátaiért” volt. A találkozó résztvevői Palatinus István szabadkai plébános előadását hallgathatták Értünk, emberekért testté lett szeretet címmel, majd kiscsoportos megbeszélés keretében dolgozták fel.

A német válogatott a pápánál

A világbajnok német labdarúgó-válogatott fogadta november 14-én Ferenc pápa a Vatikánban. A találkozó igen szívélyes volt, hiszen a Szentatya kiválóan beszél németül, és az 1860 Müncheni tiszteletbeli tagja. A vizit során a csapatkapitány, Mats Hummels egy bekeretezett, mindenki által aláírt német válogatott mezt ajándékozott az egyházfőnek. A pápa a szövetségi kapitánnyal, Joachim Löw-vel (felvételünkön) és több játékosal is váltott pár szót. □

A pápa a kapitánnyal (Fotó: Facebook)

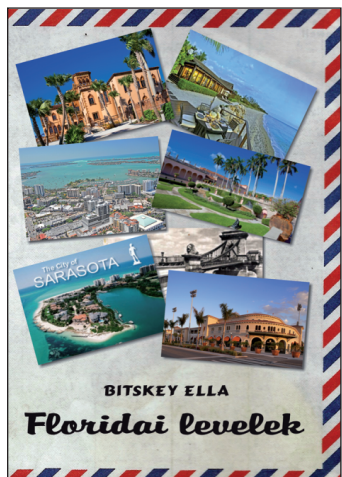
BITSKEY ELLA

Floridai levelek

A kötet a Floridában élő Bitskey Ella több mint száz írását tartalmazza, amelyek tíz éven át jelentek meg az Életünk hasábjain. A színes, legtöbbször finom humorral fűszerezett történeteket olvasva bebarangolhatjuk a fél világot, miközben számtalan érdekességgel találkozunk a múltban és a jelenben.

A kötetből – unokaöccse írása és családi fotók által – megismerhetjük a szerző élettörténetét is. A könyvhöz Cserháti Ferenc püspök írt köszöntőt.

Ára: 3,00 EUR+postaköltség
Megrendelhető: etunk@keresztenelet.hu
Tel.: +36-1/328-0196
Kedvezményesen megvásárolható:
www.egyhaziakonyvklub.hu

A HIT A MEGTARTÓ ERŐ

A Magyar Diaszpóra Tanács zárónyilatkozata

A Magyar Diaszpóra Tanács (MDT) november 30-i zárónyilatkozatában célul tűzte ki, hogy a keresztény nevelés erősödjön a magyar közösségek identitásának megőrzése érdekében – tájékoztatta szerkesztőségünket Cserháti Ferenc, a külföldön élő magyarok lelkipásztori gondozásáért felelős püspök.

Az esztergom-budapesti segédpüspök az MDT 2011-es megalakulása óta tagja a tanácsnak és társelnöke a testület Egyházi és cserkészszervezetek regionális ülésének, Vass Zoltán kanadai református lelkészrel együtt.

„Méltányolva az egyházak és cserkész szervezet szerepét a magyar közösségek identitásának megőrzésében, fontosnak tartják a keresztény, keresztény nevelési programok megerősítését a diaszpórában” – szerepel az MDT VI. ülésének zárónyilatkozatában, amelyet több mint hetven külföldi magyar egyesület vezetője írt alá.

Cserháti Ferenc Magyarország Alaptörvényének alapvetésére hivatkozva kezdeményezte, hogy a magyar és a keresztény örökség együttes átadása legyen a külföldi magyar közösségek életében is alapvető célként megjelölve. Az alkotmány preambuluma is utal erre mint Szent István királyunk örökségére. Ahogyan Magyarországon kötelezően választható a hit- és erkölcsoktatás iskoláinkban, úgy kellene ezt a külföldön élő magyar gyermekek, hétfégi magyar iskolások, óvodások és cserkészek számára is elérhetővé tenni – véli a főpász-

tor. A püspök szerint nagyon fontos, hogy a pár éve elindított Kőrösi Csoma Sándor-, Petőfi Sándor- és egyéb programok erre lehetőséget biztosítsanak.

Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzeti- és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára is arról beszélt a MDT idei ülésén, hogy a keresztény alapok a diaszpóra magyarsága számára megtartó erőt jelentenek.

Identitásunk megőrzéséhez a legfontosabb a közösségépítés – mondta a politikus. Az idősek, a fiatalok, a családok összefogásával szerte a nagyvilágban élő magyar közösségek erősödni tudnak, ha lelki és kulturális programjaik által megtartják magyarságukat és hitüket. A hit a legnagyobb megtartó erő – fogalmazott az államtitkár, aki egyúttal köszönetet mondott Cserháti Ferenc püspök áldozatos munkájáért.

Idén az MDT munkájában a külföldi katolikus magyar egyházak részéről Cserháti Ferenc mellett közreműködött Németh László olaszországi főlelkész és Vencser László, az ausztriai idegen nyelvű lelkészségek igazgatója. □

HOLLANDIÁBA LÁTOGATOTT KOCSIS FÜLÖP ÉRSEK

Kocsis Fülöp érsek-metropolita november 11. és 13. között látogatott Hollandiába, ahol Wassenaarban és Hágában járt.

A wassenaari Szent József-parókia vezetői fogadták Kocsis Fülöp érseket, illetve a vele érkező öt végzett szeminaristát és Raphael Painsi chevetogne-i diakónust. Kocsis Fülöp találkozott a rotterdami római katolikus püspökkel, Johannes H. J. van den Hendével.

November 12-én a Hollandiai Magyar Római Katolikus Egyházközségi Tanács és a Hágai Csoport magyar napot rendezett Wassenaarban. A rendezvényen jelen volt Urbán Ákos, a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke, valamint Kocsis András, Magyarország hollandiai nagykövete is.

A felnőttek előadásokat hallgathattak meg: Ruzsinkó Szergej a magyarországi görögkatolikus egyház történetéről, Kocsis Fülöp pedig a tavaly októberi csatlósínódusáról szolt.

A rendezvény után a hajdúdorogi érsek és kísérete ellátogatott Hágába, ahol részt vett a szláv-bizánci egyházközség Urunk Színeváltozása-kápolnájában tartott veszeményen.

November 13-án, vasárnap a wassenaari Szent József-templomban tartottak püspöki szent liturgiát, amelynek során magyar, orosz, ukrán, német és holland nyelven imádkoztak. A szertartáson, részt vett Ton Peters és Antoon Egging holland lelkész is, akik rendszeresen koncelebrálnak a magyar nyelvű római katolikus szentmiséken. A szent liturgia végén Kocsis Fülöp megáldotta a gyerekeket.

Az ünnepi program az Utrechti Bizánci Kórus és a Horni Bizánci Kórus közös koncertjével zárult.

Hajdúdorogi Főegyházmege

A MAGYAR SZENTEK ÉS BOLDGOK ÜNNEPE A PÁPAI MAGYAR INTÉZETBEN

1999 óta hagyomány, hogy november 13-át, a magyar szentek és boldogok ünnepét saját ünnepeként üli meg a Pápai Magyar Intézet, mivel mind az alapítás napja, mind a kápolna búcsúja a nyári tanítási szünetre esik. Az ünnepet Németh László preláts, az intézmény akkori rektora vezette be.

Köszöntőjében a rektor idézte Ferenc pápa levelét, amelyet áprilisban intézett az intézmény protektor bíborosához, Erdő Péterhez, az Intézet alapításának hetvenötödik évfordulójára. „A Magyarok Nagyszönya, Szent István első magyar király és a többi magyar szentek és boldogok hatóságos közbenjárását kérve esedéklő imáinkkal kísérjük a Pápai Magyar Egyházi Intézet minden vendégét, jötevőjét.”

A díszében részt vettek a szentszéki hivatalok, a pápai egyetem, a társkollégiumok és a magyar intézmények képviselői, többek között Paul Richard Gallag-

her érsek, a Szentszéki Államtitkárság államközi kapcsolatokért felelős titkára, Jorge Carlos Patrón Wong érsek, a Klérus Kongregáció szemináriumokért (és papi kollégiumokért) felelős titkára, Angelo Acerbi érsek, hazánk rendszer-váltást követő első apostoli nunciusa, Habsburg-Lotharingiai Eduard, Magyarország szentszéki nagykövete, valamint Bernard Ardura premontrei, a Történettudományok Pápai Bizottságának elnöke is. □

1999 óta ünnepel november 13-án a PMI